

VALORS ÈTICS

ESO

INTRODUCCIÓ

La matèria Valors Ètics pretén promoure la reflexió ètica com a activitat fonamental i pròpia del ser humà, a partir de la qual orientem la nostra conducta i les relacions interpersonals. Per això, el seu objectiu principal és que els alumnes i les alumnes arriben a sentir-se artífexs de la seua persona, de la societat en què viuen, així com del món que els agradaria construir, ajudant-los a desenrotllar tant les seues capacitats cognitives com afectives per a consolidar la reflexió com un hàbit necessari en la consecució de la seua autonomia i la justificació racional de les seues eleccions com a guia de la seua conducta en tots els àmbits de la vida.

Des d'esta àrea s'aporten les bases d'una formació civicosocial que ajudarà a desenrotllar les competències necessàries per a situar-se en una realitat social diversa i globalitzada, contribuint a promoure el pensament crític i una actitud responsable amb la seua vida i el seu entorn social i natural. A través d'esta matèria l'alumnat s'inicia en el coneixement i l'assumpció responsable dels seus drets i deures com a persona, com a membre d'un grup, i com pertanyent a una societat mundial i per tant en la pràctica del respecte, la solidaritat i la cooperació com a valors ètics fonamentals. La integració d'estos aprenentatges al seu dia a dia revertix de manera positiva en la seua formació acadèmica i en la consecució d'una vida aconseguida i digna.

De la mateixa manera, l'alumnat s'inicia en el plantejament de qüestions que ens afecten tots els sers humans; com diria Kant: què he de fer?, què puc esperar si faig el que haig de fer?, són preguntes essencials i irrenunciables que tractarà de respondre realitzant investigacions sobre els principals problemes i reptes del nostre món, proposant solucions i aprenent a comunicar-les; habilitats que, sens dubte, són importants i útils al llarg de la vida i que contribuïxen al seu torn a una convivència pacífica i a l'exercici de la ciutadania democràtica. Per tot això, l'aprenentatge cooperatiu i el diàleg entre iguals, que promou el debat, no és tan sols una recomanació pedagògica, és una exigència de l'acció orientada a l'enteniment, que rebutja la violència i els prejuïus a l'hora de resoldre conflictes i que per això s'ha de tindre present al llarg d'esta etapa.

El currículum bàsic s'ha formulat partint del desenrotllament cognitiu i emocional en què es troba l'alumnat en esta etapa, de la concreció del seu pensament, de les seues possibilitats cognitives, del seu interès per aprendre, de la relació amb els seus iguals i amb l'entorn i finalment, del seu pas cap a un pensament abstracte cap al final de l'etapa. Per això, s'han seqüenciat els continguts i els criteris d'avaluació i s'han distribuït per cursos considerant les característiques de l'alumnat de cada nivell educatiu i considerant la naturalesa del contingut mateix, que s'estructura com seguix.

El currículum s'organitza en dos cicles. El primer que comprén els tres primers cursos s'estructura en 6 blocs, 2 per cada curs.. En 1r de l'ESO els dos blocs de contingut reflexionen sobre la construcció de la identitat personal a través de la relació amb els altres en el seu entorn més pròxim. En 2n de l'ESO, el bloc 1 planteja qüestions de fonamentació de l'acció individual i social, que conduïx a la necessitat de projectar la reflexió a l'àmbit de la justícia, dret i l'acció política (bloc 2) i finalment, en 3r de l'ESO es tracta la internacionalització dels drets universals expressada en la DUDH i de l'anàlisi dels problemes del nostre món a fi que l'alumnat siga conscient de la importància de la reflexió ètica en una societat globalitzada. El segon cicle s'articula al voltant de 5 blocs que corresponen a 4a de l'ESO i que pretenen analitzar l'aplicació de tot l'anterior, partint de la dignitat humana com a fonament de la DUDH i, una vegada reconeguda la validesa de tal document, fer-se conscient de la necessitat de participar per a aconseguir la seua vigència; la seua realitat efectiva.

És important destacar que els criteris d'avaluació seran un referent del procés d'aprenentatge al llarg de l'etapa perquè ens permetran definir i concretar aprenentatges. Igualment el seu sentit progressiu permetrà una millor atenció a la diversitat i una millor atenció personalitzada, fent ús de diversos procediments i

instruments d'avaluació.

Valors ètics contribuïx de forma substancial al desenrotllament de la competència social i ciutadana perquè és esta la que està present en el desenrotllament de tots els seus continguts. La competència en comunicació lingüística es treballa en tot moment atés que és a través de l'acció comunicativa com construïm el nostre món social i tractem d'arribar a acords per a vehicular la relació amb els altres. La competència aprendre a aprendre és també clau perquè es fomenta l'autonomia personal i l'esperit crític que permet a l'alumnat l'autoregulació dels seus processos cognitius i de la seua conducta en distints contextos garantint que adquirisca recursos suficients per a formar-se permanentment. L'aportació de l'àrea a la competència de consciència i expressions culturals se centra en el coneixement de les manifestacions culturals de l'entorn, propicia una actitud d'obertura i de respecte cap a la diversitat d'expressions culturals. Els continguts proposats en el bloc 2 del primer curs perquè tracta sobre qüestions de reflexió davant de la pluralitat de valors culturals i morals. Esta matèria també treballa la competència digital en relació a la busca de la informació, la seua interpretació, així com en l'elaboració de treballs en format digital. L'alumnat ha de saber com i què buscar perquè no tot és igualment rellevant. Serà el professor qui oriente i done els criteris i els objectius perquè l'ús de les noves tecnologies siga aprofitable educativament. La competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia, encara que no és pròpiament una competència d'esta matèria, es treballa en el bloc 2 de contingut de 3r curs Els valors ètics i la seua relació amb la ciència i la tecnologia, així com en l'anàlisi de gràfiques en els temes sobre desenrotllament sostenible. Finalment Valors Ètics afavorix el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor des de tots els seus blocs de per mitjà de la planificació de tasques enfocades cap al foment de la responsabilitat i la participació en activitats que promouen l'aplicació dels drets humans en tots els àmbits de la vida i la construcció d'una ciutadania democràtica.

Respecte als elements transversals, es fa referència en la majoria dels blocs de continguts a la comprensió i expressió oral, a l'expressió escrita, la comunicació audiovisual, les TIC i l'emprenedoria, i per descomptat els que es referixen a la igualtat entre hòmens-dones i la prevenció i resolució de conflictes. A més es tracten de manera explícita elements transversals com el desenrotllament sostenible, els riscos de l'explotació humana, les amenaces per al medi ambient de determinades actuacions i els perills de l'ús indiscriminat de les TIC.

El currículum incorpora plantejaments metodològics i didàctics coherents amb el desenrotllament de les competències, l'aprenentatge en contextos reals dels elements transversals i dels continguts de les àrees. Com el RD 116/2014 proposa, i en línia amb la Recomanació 2006/962/EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, este decret es basa igualment a potenciar l'aprenentatge per competències, integrades en la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyança i aprenentatge. La metodologia farà insistència, especialment, en la comprensió lectora de textos breus, notícies, documents d'actualitat, així com en la visualització de reportatges, documentals o pel·lícules sobre els temes estudiats en el curs. Els punts centrals en què es basa la metodologia són:

- a) Interacció i aprenentatge: l'objectiu últim és que tots els alumnes i les alumnes sense exclusió, adquirisquen els millors aprenentatges possibles.
- b) Aprenentatge situat, que emfatitza la dimensió social dels processos d'adquisició de les competències, un aprenentatge vinculat a un determinat context cultural, social i de relacions, i unes determinades tasques que les persones hauran de resoldre i que els permetran adquirir la competència necessària.
- c) Estructures d'aprenentatge cooperatiu, que asseguren la interacció entre iguals i amb altres membres de la comunitat educativa i l'entorn.
- d) Didàctica específica de l'àrea, ja siga de caràcter general o relacionada amb alguns dels blocs de contingut; atenent la seua singularitat s'utilitzen distints recursos. La lectura i anàlisi de textos tant filosòfics com d'actualitat (notícies), l'anàlisi i composició escrita a partir de materials audiovisuals, són recursos imprescindibles. Però també és necessari treballar l'expressió oral; treballs individuals o en grup, que requerisquen una exposició, debats, etc.

Els procediments d'avaluació han de ser variats. Junt amb les proves escrites, el professor valorarà les exposicions orals, tant individuals com en grup; a més, tindrà en compte els comentaris de textos escrits al llarg del curs i la realització de breus redaccions sobre qüestions tractades. Igualment avaluarà la participació en classe quan es realitzen debats.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Valors ètics
Curs 1r ESO

Bloc 1: La dignitat de la persona. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
L'especificitat del ser humà Naturalesa i cultura El ser humà dotat de llenguatge i acció Racionalitat i llibertat (elements diferenciadors) Què és ser persona? Etimologia del concepte de persona La persona com a subjecte de l'acció moral: racionalitat, llibertat, dignitat. La persona, un projecte inacabat Formació de la personalitat Intel·ligència emocional. Educació afectivoemocional Formació de l'hàbit i caràcter (Aristòtil) El camí cap a l'autonomia. Etapas en el desenrotllament de la consciència moral De l'heteronomia a l'autonomia. Crisi d'identitat en l'etapa de l'adolescència Dilemes morals Resolució de conflictes. Iniciativa i innovació Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat. Pensament alternatiu. Sentit crític	BL1.1. Distingir a través d'exemples o estudi de casos, la conducta instintiva del comportament guiat per les decisions i la raó i donar raons sobre la importància de responsabilitzar-se de les accions pròpies i les seues conseqüències per a redefinir el concepte de llibertat. BL1.2. Distingir a través d'exemples un concepte de persona que incloga el reconeixement de la dignitat, racionalitat i llibertat que els permeten establir les normes d'acció pròpies i integrar valors ètics en l'estructura de la seua personalitat. BL1.3. Reconèixer per mitjà de l'anàlisi de situacions de la seua vida quotidiana la relació entre emocions-sentiments i valors ètics en la construcció del seu caràcter i personalitat. BL1.4. Resoldre dilemes morals utilitzant informació dels seus mateixos conflictes o extreta de diferents fonts sobre grups d'adolescents en diferents contextos a fi de detectar problemes que sorgixen en una etapa caracteritzada per la crisi d'identitat, i reconèixer les etapes del trànsit de l'heteronomia moral a l'autonomia. BL1.5. Imaginar un projecte de vida personal que integre valors morals i una autoimatge positiva a fi de descobrir la capacitat que posseïx per a modelar la pròpia identitat. BL1.6. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleces i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.	CSC CAA CSC CAA CS CSC CAA CSC IEE SIEE

Bloc 2: La comprensió, el respecte i la igualtat en les relacions interpersonals. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Individu i societat</p> <p>Naturalesa comunicativa de la racionalitat humana</p> <p>Procés de socialització. Agents de socialització</p> <p>Acció orientada a l'enteniment (I): la generació de la subjectivitat.</p> <p>Problemes derivats de les relacions socials</p> <p>Integració social-conflicte social</p> <p>Mecanismes de resolució de conflictes: pacte i comunicació</p> <p>Superació dels conflictes</p> <p>Llibertat i normativitat.</p> <p>Normes morals (ètica)</p> <p>Normes legals (dret)</p> <p>Intel·ligència emocional: habilitats i actituds comunicatives per a la convivència</p> <p>Acció comunicativa: conducta assertiva, discurs, pretensions de validesa i resolució amb raons.</p> <p>Capacitat de donar compte de les accions amb arguments.</p> <p>La construcció de la identitat humana en relació amb els altres.</p> <p>Acció orientada a l'enteniment (II): la generació de la intersubjectivitat.</p> <p>La construcció comuna del que és humà: cultura.</p> <p>Pluralitat dels valors. Relativisme cultural.</p> <p>Historicitat i universalitat dels valors morals</p> <p>Critica a l'etnocentrisme cultural</p> <p>Cap a una superació del relativisme moral.</p> <p>Igualtat en la diversitat.</p> <p>Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.</p> <p>Assumpció de distints rols en equips de treball.</p> <p>Pensament de perspectiva</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.</p> <p>Tècniques d'escolta activa</p> <p>Diàleg igualitari.</p>	<p>BL2.1. Reconèixer la funció dels agents de socialització en la construcció de la individualitat i buscar exemples i escenificar situacions que evidencien la relació entre el pensament, el llenguatge i la conducta.</p> <p>BL2.2. Analitzar conflictes que sorgixen de la vida en comú i diferenciar aquells que han de tindre una resolució en l'àmbit públic (dret) dels que s'han de regular en l'àmbit privat (ètica) a fi d'identificar els límits de la llibertat personal i social.</p> <p>BL2.3. Escenificar per grups situacions la finalitat del qual siga aconseguir un acord justificant les seues opinions i mostrar una conducta assertiva en la busca d'enteniment.</p> <p>BL2.4. Analitzar altres formes de vida per mitjà de la busca d'informació de diferents cultures i seleccionar quins valors culturals són compatibles amb el respecte dels drets de l'altre i quins no a fi de promoure la igualtat partint de la diversitat.</p> <p>BL2.5. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC</p> <p>SIEE CAA CSC</p>

Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.		
---	--	--

Curs 2n ESO

Bloc 1: La reflexió ètica. Curs 2n ESO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La dimensió moral del ser humà</p> <p>Llibertat com a fonament de la moral.</p> <p>Racionalitat comunicativa i racionalitat instrumental com a criteris de decisió i de valoració de l'acció humana.</p> <p>Distinció entre ètica i moral</p> <p>El llenguatge de la moral</p> <p>Distinció entre juís de fet i juís de valor.</p> <p>Especificitat dels valors morals.</p> <p>Historicitat i universalitat dels valors: intents de superar el relativisme moral.</p> <p>Drets i jerarquia de valors.</p> <p>L'enjudiciament de l'acció moral;juís morals</p> <p>Justificació de l'acció moral: normes morals.</p> <p>Etaques en el desenrotllament de la consciència moral (Piaget-Kohlberg)</p> <p>Distinció entre normes i principis.</p> <p>Normes morals com a expressió de drets i valors</p> <p>Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]</p> <p>Planificació de textos orals</p> <p>Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.</p> <p>Normes gramaticals</p> <p>Propietats textuals de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p>	<p>BL1.1. Classificar accions de la seua vida quotidiana i de l'àmbit públic distingint aquelles que tenen un caràcter moral i explicar els valors ètics que protegeixen les seues decisions a fi de diferenciar els conceptes d'ètica i moral.</p> <p>BL1.2. Classificar diferents juís diferenciant aquells que són descriptius dels valoratius assenyalant entre estos últims els que són morals a fi de reconèixer la seua especificitat.</p> <p>BL1.3. Evidenciar la importància de respectar les diferents opcions valoratives existents dins del marc dels drets de tots realitzant tasques o projectes individuals o col·lectius.</p> <p>BL1.4. Resoldre dilemes morals justificant l'opció triada, classificar-la en funció de les etapes del desenrotllament moral (Kohlberg) i determinar si la seua decisió respon a normes convencionals principis ètics.</p> <p>BL1.5. Descriure les principals idees de les diferents teories ètiques i comparar-les partint de la distinció entre ètiques teleològiques i procedimentals.</p> <p>BL1.6. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut i expressar oralment textos prèviament planificats amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Respecte en l'ús del llenguatge</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.</p> <p>Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.</p> <p>Formats de presentació</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)</p> <p>Propietats textuals en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p>	<p>educatiu i ajustats a les propietats textuals de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.7. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu i escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuals de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p>	<p>CCLI CAA</p>
--	--	---------------------

Bloc 2: La Justícia i la política. Curs 2n ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Ètica, moral i política</p> <p>Justícia en l'eticitat: la justícia com a virtut.</p> <p>El punt de vista moral: justícia i drets dels altres.</p> <p>Justícia i política: democràcia i la inclusió de l'altre.</p> <p>Dret, facticitat i validesa de la Justícia.</p> <p>El caràcter artificial de la realitat humana (<i>physis/gnoms</i>); caràcter convencional del dret.</p> <p>Origen i validesa del dret.</p> <p>Teories del dret: <i>iusnaturalisme</i>, convencionalisme, positivisme jurídic.</p> <p>El problema de la fonamentació de les normes jurídiques: Legalitat i legitimitat.</p> <p>De la <i>polis</i> a l'Estat Modern:</p> <p>El ser humà com a <i>zoon politikon</i>. (Aristòtil)</p> <p>Individualisme modern: problemes de legitimitat del poder polític</p> <p>Estratègies de busca i selecció de la informació</p> <p>Procediments de síntesi de la informació</p>	<p>BL2.1 Debatre sobre una proposta de llei que poguera tindre vigència en l'entorn del centre evidenciant el vincle entre ètica, política i justícia tal com al seu dia ho va establir Aristòtil.</p> <p>BL2.2 Aportar evidències sobre l'origen convencional del dret i la diferència entre legalitat i legitimitat a través d'exemples literaris, audiovisuals, o a través de la creació d'històries en què el punt de partida siga la d'un grup de persones en una situació absent de normes.</p> <p>BL2.3 Reconéixer les característiques essencials de la política d'Aristòtil recreant situacions socials en què coexistisca el bé comú, la justícia i la felicitat dels seus ciutadans, i comparar-les amb situacions de la societat actual caracteritzades per l'individualisme i la pluralitat de concepcions del bé.</p> <p>BL2.4 Analitzar situacions de la vida real en què l'absència d'implicació i</p>	<p>CSC CCLI</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

<p>Procediments de presentació de continguts Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web Eines digitals de busca i visualització. Busca en banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades. Emmagatzematge de la informació digital. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació. Iniciativa i innovació Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat. Pensament alternatiu. Sentit crític.</p>	<p>participació de la ciutadania ha generat discriminació o pèrdua de drets legítims que tota democràcia ha de protegir.</p> <p>BL2.5 Identificar a través de notícies, situacions reals o estudi de casos la vulneració dels drets legítims de les minories (ètniques, religioses, sexuals, etc.) realitzant tasques o projectes individuals o col·lectius que promouen la seua defensa.</p> <p>BL2.6. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada, registrant-la de forma detallada o emmagatzemant-la digitalment i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p> <p>BL2.7. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleces i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>SIEE</p>
--	--	--

Curs 3r ESO

Bloc 1: Concepció global de la justícia: DUDH i ciutadania cosmopolita. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Articulació dels drets humans des d'una perspectiva global: Construcció històrica dels drets humans. Característiques dels drets humans La DUDH Origen històric de la DUDH. La creació de l'ONU Antecedents històrics de la Declaració La Declaració: el reconeixement de la dignitat de la persona com a fonament dels altres drets Drets universals com a fonament de les democràcies modernes</p>	<p>BL1.1 Descriure fets històrics que han influït en la conquesta dels drets humans relacionant-los amb les distintes generacions en què s'agrupen buscant informació de diverses fonts.</p> <p>BL1.2. Investigar sobre l'origen de l'ONU i la firma de la DUDH com a document que reivindica el reconeixement dels drets humans universals i avaluar els problemes a què s'enfronta la seua aplicació en l'actualitat reconeixent el paper de les ONG.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p>

<p>Adequació de la Declaració a la Constitució espanyola: drets i deures del ciutadà Què és la Unió Europea? Democràcia i ciutadania global. Pensament mitjans-fi Estratègies de planificació, organització i gestió. Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats. Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació. Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'àrea. Autoconeixement de fortaleces i debilitats.</p>	<p>BL1.3 Identifica en la lectura del preàmbul i alguns articles de la Constitució espanyola els drets i deures del ciutadà reconeixent la seua adequació a la DUDH, i exemplifica-la en casos concrets.</p> <p>BL1.4. Descriure què és la Unió Europea i identificar els beneficis rebuts i les responsabilitats adquirides pels Estats membres en notícies d'actualitat.</p> <p>BL1.5 Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-los a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p> <p>BL1.6 Reconèixer els estudis i professions vinculats als coneixements del nivell educatiu i identificar els coneixements, habilitats i competències que demanen per a relacionar-les amb les seues fortaleces i preferències.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>SIEE</p> <p>SIEE</p>
---	---	---

Bloc 2: Els valors ètics i la seua relació amb la ciència i la tecnologia. Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La capacitat humana de saber i transformar: Coneixement i interès; la no-neutralitat valorativa de la ciència. Il·lustració projecte inacabat: el progrés en la ciència i en l'àmbit moral i polític. Dialèctica de la Il·lustració: els riscos en la noció de progrés. La reflexió eticopolítica Reflexió sobre els fins de la investigació. Dilemes morals sorgits de la nostra capacitat tecnològica. Reflexió sobre l'aplicació social de la tècnica <i>Tecnodependència</i> i alienació humana. Avantatges i riscos del ciberespai. Desenrotllament sostenible i justícia social global. La consciència ecològica. Pobresa i interconnexió econòmica.</p>	<p>BL2.1 Analitzar a partir del visionat d'una pel·lícula, documentals o lectura de notícies, amb l'ajuda d'una guia, les implicacions ètiques del progrés científicotècnic i argumentar sobre la no-neutralitat valorativa de la investigació científica</p> <p>BL2.2 Resoldre dilemes morals plantejats a partir dels nous descobriments científics argumentant les decisions per les quals s'opta.</p> <p>BL2.3. Analitzar el grau de dependència de les noves tecnologies en la vida quotidiana a través de l'estudi de casos i realitzar tasques o projectes que alerten dels riscos del seu ús indiscriminat.</p> <p>BL2.4 Reconèixer a partir de pel·lícules, documentals i notícies les amenaces que per al medi ambient, la vida i la defensa dels drets humans</p>	<p>CSC CCLI</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p>

<p>Societat de la informació i opinió pública. Ciutadania global com a subjecte de construcció del veïnatge universal. Ús dels instruments més comuns de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiva. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com a blocs, fòrums, <i>wikis</i>... Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del mateix. Iniciativa i innovació Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat. Pensament alternatiu. Sentit crític.</p>	<p>té l'aplicació no reflexiva i indiscriminada de l'avanç científicotecnològic.</p> <p>BL2.5 Elaborar tasques o projectes que defenguen propostes dins els límits ètics i jurídics establits en la DUDH per a la construcció del veïnatge universal.</p> <p>BL2.6. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori, compartir informació i continguts digitals utilitzant eines de comunicació TIC, servicis web i entorns virtuals d'aprenentatge aplicant bones formes de conducta en la comunicació preventives de males pràctiques.</p> <p>BL2.7. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleces i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>SIEE</p>
---	---	--

Curs 4t ESO

Bloc 1: La dignitat de la persona: fonament de la DUDH. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Anàlisi de la DUDH: La dignitat de la persona com a fonament de la DUDH. Caràcter universal i inalienable dels drets humans DUDH referència universal en l'articulació de les relacions humanes. Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació. Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura] Planificació de textos orals</p>	<p>BL1.1. Analitzar el preàmbul de la DUDH i els articles 1, 2 i 30 i reconèixer la dignitat humana com el valor fonamental del que es deriven tots els drets universals i inalienables que s'inclouen en esta Declaració i evidenciar com es manifesta en alguns d'estos drets.</p> <p>BL1.2. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut i expressar oralment textos prèviament planificats amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell</p>	<p>CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.</p> <p>Normes gramaticals</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)</p> <p>Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge</p> <p>Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes...; compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com blocs, fòrums, <i>wikis</i>... Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del mateix.</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.</p> <p>Tipus de text [consultar el document de tipologies textuais per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.</p> <p>Formats de presentació</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)</p> <p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p>	<p>educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori</p> <p>BL1.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori, compartir informació i continguts digitals utilitzant eines de comunicació TIC, servicis web i entorns virtuals d'aprenentatge aplicant bones formes de conducta en la comunicació preventives de males pràctiques.</p> <p>BL1.4. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu i escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p>	<p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CAA</p>
---	---	--

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Constitucionalisme: aplicació de la DUDH en l'àmbit dels Estats. Pluralisme social i mínims de justícia compartits. El liberalisme polític de Rawls: proposta pel respecte i la igualtat entre els ciutadans. Glossari termes conceptuals del nivell educatiu Realització, formatat senzill i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimèdia. Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo. Eines de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació. Riscos associats a l'ús de les tecnologies. Valoració de l'impacte i la longevitat que té la informació digital a l'hora de publicar-la. La identitat digital. Ús de diverses identitats dirigides a la consecució d'objectius diferenciats.</p>	<p>BL.2.1. Reconèixer en els articles (del 17 al 21) de la DUDH els principis que han de regir les relacions entre els ciutadans i l'Estat com a salvaguarda dels drets i llibertats individuals i posar exemples de la seua vigència en actuacions de l'Estat en diferents àmbits.</p>	CSC
	<p>BL.2.2. Identificar en la Constitució espanyola la inclusió de l'article 3 de la DUDH i reconèixer el compromís dels espanyols amb la seguretat i la pau a nivell nacional i internacional per mitjà de la lectura del preàmbul i l'article 15 de la Llei de Defensa Nacional i exemplificar tal compromís a través de notícies d'actualitat.</p>	CSC
	<p>BL.2.3. Debatre partint de casos reals de conflicte entre els principis ètics de l'individu i els de l'orde civil, proposar solucions i contrastar-les amb la resposta que proposa la teoria de la justícia de Rawls.</p>	CSC CAA CLL
	<p>BL.2.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, crear i editar continguts digitals utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web i protegir la seua identitat digital preservant la privacitat de les dades personals, utilitzant varietat d'estratègies de seguretat i actuant davant de les amenaces. 3r de l'ESO.</p>	CCLI CAA CD

Bloc 3: Aplicació de la DUDH en l'àmbit internacional. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Aplicació de la DUDH en l'àmbit internacional: Constitucionalització del Dret Internacional. Organismes Internacionals (UE, ONU i els seus organismes, etc.) La labor de les organitzacions no governamentals (ONG). Tractats i declaracions internacionals posteriors a la Declaració de 1948. El Fòrum Social Mundial.</p>	<p>BL.3.1. Debatre sobre l'obligació d'ingerència legitimada pel dret internacional en situacions de violació dels drets humans per part d'un Estat i reconèixer l'efectiva aplicació de la DUDH en casos reals.</p>	CSC CLL
	<p>BL.3.2. Descriure la funció i actuacions d'institucions i moviments civils (ONG, FSM, etc.) que treballen per la defensa i el respecte dels drets</p>	CSC

<p>Estratègies de busca i selecció de la informació Procediments de síntesi de la informació Procediments de presentació de continguts Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en [pe. blocs, wikis, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades...]. Estratègies de filtratge en la busca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació. Organització de la informació seguint diferents criteris.</p>	<p>humans buscant informació sobre estes i exposar públicament els resultats de la seua investigació amb ajuda de recursos diversos</p> <p>BL3.3. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada, registrant-la en de forma detallada o emmagatzemant-la en paper o dispositius informàtics i servicis de la xarxa i i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p>	<p>CLL CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>
---	--	---

Bloc 4: La justícia i la política: democràcia i ciutadania global. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Formació de l'opinió pública mundial: L'ús públic de la raó: Kant, autonomia i il·lustració. Habermas: ètica del discurs. Tribunals internacionals de justícia com referent de l'esfera pública. Democràcia mediàtica i ciutadania global: Ciutadà cosmopolita com a subjecte de la democràcia La "pau perpètua" com a idea regulativa en una societat global. Formació d'una voluntat política. Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea. Autoconeixement d'aptituds i interessos. Procés estructurat de presa de decisions. Imaginació i creativitat Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats Autoconcepte positiu. Proactivitat. Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat. Procés estructurat de presa de decisions. Responsabilitat</p>	<p>BL4.1. Analitzar, partint de situacions reals, l'impacte dels mitjans de comunicació massiva en la formació de l'opinió pública i argumentar sobre la necessitat o no d'una regulació ètica i jurídica en relació amb el seu ús.</p> <p>BL4.2. Analitzar textos breus d'autors contemporanis que des de distintes perspectives reflexionen sobre la necessitat de fer efectius els drets humans.</p> <p>BL4.3. Argumentar sobre el deure de l'Estat i la necessitat de participació ciutadana per a refermar, a través de processos democràtics, el respecte i defensa dels drets humans davant dels riscos de deshumanització i destrucció del planeta com a possibles conseqüències del fenomen de la globalització.</p> <p>BL4.4. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els <u>coneixements del nivell educatiu</u>, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les aptituds pròpies i interessos per a</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>SIEE</p>

<p>Pensament alternatiu. Pensament causal i conseqüencial. Sentit crític</p>	<p>generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p> <p>BL4.5. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les accions pròpies i de les seues conseqüències.</p>	<p>SIEE</p>
--	--	-------------

Bloc 5: Valors ètics, reptes davant dels problemes del nostre món. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Problemes globals, solucions globals: Reflexió sobre els fins de la investigació científica i la seua connexió amb interessos econòmics. Pobresa i justícia social global. La consciència ecològica i el desenrotllament sostenible Conflictes armats i dret internacional. Fronteres, migracions i drets humans. Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. Assumpció de diferents rols en equips de treball. Pensament de perspectiva Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat. Tècniques d'escolta activa Diàleg igualitari. Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu. Pensament mitjans-fi Estratègies de planificació, organització i gestió. Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats. Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació</p>	<p>BL5.1. Analitzar els problemes que tracten i les solucions que es proposen en diferents cimeraes i conferències a escala internacional i avaluar el grau de compliment dels acords aconseguits buscant informació sobre estes.</p> <p>BL5.2. Analitzar informació sobre els índexs de pobresa en el món, moviments migratoris i conflictes bèl·lics i evidenciar les seues relacions recíproques a partir de les dades publicades per fonts fiables.</p> <p>BL5.3. Seleccionar un problema d'entre aquells que requereixen una solució global justificant la seua elecció i simular la negociació de les possibles actuacions que contribuïsquen a la seua resolució.</p> <p>BL5.4. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies</p> <p>BL5.5. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-lo a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC SIEE</p> <p>SIEE CAA CSC</p> <p>SIEE</p>

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.